

УДК 378.147:378.18

Наталія Матвєєва, Світлана Демянчик, Тетяна Павловська

Одеський національний політехнічний університет, Україна

ЗАЛУЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ КУЛЬТУРИ УКРАЇНИ ЗА ДОПОМОГОЮ ДИСЦИПЛІНИ «КРАЇНОЗНАВСТВО»

Natalia Matveeva, Svitlana Demianchyk, Tetiana Pavlovska

Odessa National Polytechnic University, Ukraine

ACQUISITION OF FOREIGN STUDENTS TO THE NATIONAL CULTURE OF UKRAINE THROUGH THE DISCIPLINE "COUNTRY STUDIES"

Успішна соціально-культурна адаптація іноземних студентів зазвичай вимагає комплексного підходу в подоланні широкого кола бар'єрів в освітній, культурній, соціальній та побутовій сферах їх діяльності.

На рівні довузівської підготовки на вирішення проблем адаптації спрямовані не лише заходи культурно-виховного характеру, інститути кураторства і наставництва, а й спеціально підготовлені і організовані елементи навчального процесу. Потенційно особливу роль в цьому може відігравати викладання дисципліни «Країнознавство».

Забезпечення вже на початковому етапі необхідного та адекватного залучення іноземних студентів до національної культури України можливе лише за умов дидактично обґрунтованого врахування та відбору фактів, подій, культурологічних реалій країни навчання. Дуже важливо, щоб вони активно сприймалися іноземними студентами, викликали певний інтерес, впливали на розвиток особистості студента, допомагали йому подолати вищевказані бар'єри і прискорили соціально-культурну адаптацію, скорочуючи дистанцію між культурою своєї країни і культурою країни навчання.

На реалізацію цих цілей була спрямована переробка навчального посібника з дисципліни «Країнознавство». У новій редакції до складу посібника включено 8 розгорнутих тем: Географія України, Державні символи України, Українська держава, Народні символи України, Київ - столиця України, Перлина біля Чорного моря, Свята України, Українці в світі. Посібник спрямований на ознайомлення студентів з географією, державним устроєм, культурою і традиціями України.

Значне місце в текстах відводиться безеквівалентній, фоновій лексиці, яка відображає українські реалії, національно-самобутню українську культуру. При цьому в процесі читання текстів обов'язково потрібно використовувати різного роду коментарі і роз'яснення.

На залучення активного інтересу до української культури спрямовано

додаткові рубрики мовного етикету «Так говорять українці», тексти-жарти.

Для самостійного читання в кожному уроці пропонується тексти, які знайомлять студентів з відомими українцями, чиї імена збагатили не тільки українську, а й світову культуру.

Система завдань посібника націлена на формування та розвиток пізнавального інтересу студентів – одного з основних мотивів мовної діяльності слухачів.

В сучасних умовах довузівської мовної підготовки іноземних студентів можливою являється плавна трансформація традиційного навчального процесу в пізнавальну діяльність з впровадженням дистанційних форм навчання [1]. З огляду на це, паралельно з методичними матеріалами в класичній формі пропонується розробка та апробація електронного подання навчальних матеріалів на навчальних сайтах, в соціальних мережах, використання проєкційної техніки в спеціалізованих мультимедійних аудиторіях. При цьому важливою вимогою до таких матеріалів є повна відповідність змісту програми освітньої дисципліни.

При створенні презентацій з дисципліни «Країнознавство» обов'язково враховувалися такі дидактичні принципи:

- Принцип мовної доступності: навчальні матеріали містять відому на даний момент граматику і не перевантажені новою лексикою.
- Принцип актуалізації: можливість своєчасного оновлення навчального матеріалу до імовірної повної заміни змісту окремих тем, в яких інформація найбільш піддається змінам (розділи «Україна сьогодні», «Українці в світі», «Свята України», «Відомі українці»).
- Принцип інтеграції: можливість включення до електронного навчального матеріалу посилань на інші електронні джерела інформації: культурологічні сайти, відео ресурс Youtube, інструментарії соціальних мереж.

Для самостійної діяльності пропонується: виконання домашніх завдань, підготовка до практичних занять і написання контрольних робіт, створення рефератів, участь у вікторинах «Чи знаєш ти Україну?», «Чи знаєш ти Одесу?», підготовка звітів за результатами культурологічних та краєзнавчих екскурсій. [2]

Апробація нових навчальних матеріалів дисципліни показує, що на формування культурологічної компетенції у студентів впливає вивчення національної та державної символіки минулого і сьогодення, відображення історичної пам'яті та побуту українського народу, пояснення основ його моральності і духовності. Особливий жвавий інтерес викликають народнопоетичні символи української культури: «Хліб-сіль на рушнику», «рушник», «писанка» та інші.

Таким чином, створення культурологічних посібників є важливим фактором на етапі довузівської підготовки з точки зору соціально-культурно адаптації іноземних студентів. Наявність установки на засвоєння нових

культурних цінностей допомагає студенту вийти за рамки своїх національних культурних стереотипів, дає йому знання про нову культуру, які допоможуть йому досягти подальшого взаєморозуміння, толерантності в діалозі культур.

Література:

1. Матвеева, Н.М. Внедрение современных технических средств обучения на этапе предвузовской подготовки / Матвеева Н.М., Савельев А.А. // Викладання мов у вищих навчальних закладах на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Матеріали XVI Міжнар. наук.-практ. конференції. Харків, 2012. - С. 125-127.

2. Матвеева Н.М. Анализ дидактических материалов дисциплины «Країнознавство» с точки зрения формирования информационной образовательной среды / Н.М. Матвеева, А.А. Савельев // Матеріали IX Міжнар. н.-практ. конф. "Інформаційна освіта та професійно-комунікативні технології ХХІ століття". - Одеса, ОНПУ, 14 - 15 вересня 2017 / під заг. ред. В.Г. Спрінсяна. – Полтава: Сімон, 2017. – С. 272-279.

УДК 378.18

Віталій Мочарський

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ДЕЯКІ ОСОБЛИВОСТІ АДАПТАЦІЇ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ В УКРАЇНІ ТА СПОСОБИ ЇХ ВИРІШЕННЯ

Vitalii Mocharskyi

Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraine

SOME ADAPTATION FEATURES OF FOREIGN STUDENTS IN UKRAINE AND WAYS OF THEIR SOLUTION

Адаптація іноземних студентів до навчання в іншій країні – це завжди стресовий процес, який неодмінно впливає на психоемоційний, фізіологічний стан студента, а також на когнітивні функції. Негативні емоційні стани можуть погіршити здоров'я та знизити успішність, що є негативним фактором освітнього процесу. Тому вирішення питання адаптації через розробку і впровадження нових освітньо-виховних заходів є важливим питанням як для студента, так і для університету, особливо з метою формування хорошого іміджу та просування себе і своїх послуг на міжнародному ринку освіти.

Адаптацію можна умовно розділити на два види – адаптація в межах університету і адаптація за межами університету. І якщо з першим видом, зазвичай, добре справляються структури університету, то другий потребує сучасних рішень.